

POSTRODDEN 2019

**DEN 38:E (30:E) POSTRODDEN ÖVER KVARKEN
LÖRDAG DEN 29 JUNI 2019**

Starttid: *Lördag 29 juni kl 9:00*
Startplats: *Svedjehamn, Björkö*
Ankomsttid: *Lördag 29 juni ca kl 16:00-20:00 (väder och vind avgör)*
Ankomstplats: *Byviken, Holmön*

Arrangörer:

Holmöns Postroddsförening

Björkö Ungdomsförening

Färjetider:

Fredag från Norrfjärden till Holmön 06.00, 08.10, 11.10, 16.00, 18.00

Fredag från Holmön till Norrfjärden 07.00, 09.10, 12.10, 17.00, 19.00

Lördag från Norrfjärden till Holmön 07.00, 09.00, 16.00, 18.00

Lördag från Holmön till Norrfjärden 08.00, 10.00, 17.00, 19.00

Söndag från Norrfjärden till Holmön 08.00, 10.00, 16.00, 18.00

Söndag från Holmön till Norrfjärden 09.00, 11.00, 17.00, 19.00

PROGRAM

*Svensk tid i Sverige,
Finsk tid i Finland*

Fredag den 28 juni

Fm/Dag/Em Båtlagen börjar anlända till Svedjehamn.
Kväll Båtlagen fortsätter ankomma till Svedjehamn. Besiktning av postroddsbåtar.
Mingel och marknad i Svedjehamn. Postkontor i Svedjehamn öppet under kvällen. Salteriet är öppet på kvällen.

Lördag den 29 juni

8.00 – 9.00 Frukost för båtlagen i Salteriet. Besiktning av postroddsbåtar.
Postkontor öppet 7.30 – ca 8.40
9.00 Roddchefsmöte på Salteriet
9.30 Presentation av båtlagen i samband med att båtarna rör ut från Svedjehamn. Båtarna samlas ute vid Lappören.
10.00 START. Starten sker efter startsignal när alla båtar kommit ut till Lappören.
14:00 Aktiviteter i anslutning till båthuset drar igång i Byviken
16.00 – 20.00 Beräknad ankomst av båtlagen till Byviken på Holmön (väder och ffa vindarna styr).
21.00 Diplomutdelning vid båthuset, Byviken
21.30 – natten lång Social samvaro mellan båtlagen i hamnområdet, på Novas Inn, eller på annan plats i Byn.

Söndag den 30 juni

8:00 – 10:00 Frukost för roddarna på Holmögården

Observera! Observera! Observera!

Tänk på att Helena Elisabeth ligger i Byviken och att nya större Capella trafikerar Holmöleden och kommer till Byviken enligt tidtabell. Capella angör yttre delen av västra sidan. Det innebär att det kommer att vara trångt inne i hamnen och i pirhålet när Cappella kommer. En konsekvens av detta är att det finns färre platser för riktigt stora fölgebåtar inne vid stora kajen på västra sidan.

För att alla ska få plats i Byviken gäller att fölgebåtar med nummer har rätt att förtöja på V sidan i Byviken utan kostnad. Övriga båtar uppmanas förtöja på gästhamnssidan (Ö sidan) eller utanför hamnpirarna.

Samtliga båtar uppmanas att respektera roddarnas önskan att slippa båtar (utom den egna fölgebåten) i närheten under hela färden.

Syftet med postrodden över Kvarken är:

- Att återuppliva den historiska transportvägen mellan Björkö och Holmön
- Att värna om allmogekulturen
- Att befrämja samarbetet i Kvarkenregionen
- Att hedra minnet av Björkö- och Holmöbornas skyldigheter att under århundraden föra resanden och post över Kvarken

OBS!!! OBS!!! Telefonnummer till Sjöräddningen

Sjöräddningen i Finland har telefon +358 (0)294-1000, VHF kanal 16 / VHF-DSC 70
Sjöräddningen i Sverige har telefon +46 (0)70-5808114, eller VHF kanal 16

Mestaroddare och jubilarer som deltar i denna den 38:e postrodden

Kursiv text = deltar ej detta år

Antal år t o m 2019	Roddare
30 år	Yngve Dahl, Martin Håkans (båda i Björkö I)
29 år	Ulf Rönnblad (Albertina)
27 år	Dan-Erik Rönn (Björkö I)
26 år	Kenneth Lundberg (Falken)
25 år	<i>Arne Rönnblad</i>
23 år	Kennet Rönn (Byabåten)
22 år	Staffan Lindkvist (Falken); <i>Börje Hellqvist, Bo-Krister Qvist</i>
21 år	<i>Tony Britwin, Gustav Friberg, Peter Knuts, Conny Lundberg, Lars Ström</i>
20 år	<i>Anton Björkman, Sven Pada, Bo-Gunnar Pettersson, Olof Rönn, Jarl Skog, Harry Österkvist</i>
15 år	Hans Storm (Margaretha af Qvarken)
10 år	Tommy Geust, Stefan Nygård (båda i Byabåten); Johan Granlund (Vindöga); Östen Karlsson (Monäspasset); Börje Maars (Margaretha af Qvarken); Guy Sundholm, Krister Sundholm, Henry Åkerman (samtliga i Nordstjärnan)
5 år	Jens Granlund, båt 23. Vindöga
1 år	47 roddare ror för första gången detta år

Deltagande båtlag i den 38:e Postrodden över Kvarken den 29 juni 2019

Jämna nummer från Sverige, udda från Finland

1	Margareta av Qvarken Tvåmastad skötbåt av Björkötyp. Längd 25 fot, bredd 1,85 m Sprisegel i bomull, 20 m ² Byggd 1983 av Christer och Anton Fagnäs i Björköby	Roddchef: Manskap:	Leif Ståhl Hans Storm Börje Maars Mathias Storm Mathias Ståhl Mathias Sjöberg Roland Pada	Finska postens båt
3	Björkö I Tvåmastad skötbåt av Björkötyp Längd 7,2 m, bredd 1,85 m Sprisegel i terylen, 20 m ² Byggd 1983 av Christer och Anton Fagnäs i Björköby	Roddchef: Manskap:	Yngve Dahl Martin Håkans Dan-Erik Rönn Thomas Dahl Emma Dahl Ellen Dahl Petter Björkman	
6	Kråkan Tvåmastad skötbåt Längd 7,80 m, bredd 1,85 m Sprisegel i bomull, 20 m ² Byggd 1986 i Täfteå av Holger Wincent och Åke Sandström	Roddchef: Manskap:	Joar Sandström Sara Mossberg Lisa Wikström af Edholm Fredrik Elgh Gunnar Erlanson	Holmöbåt som inte tillhör Postroddsföreningen.
7	Albertina Tvåmastad skötbåt av Björkötyp Längd 7,5 m bredd 1,9 m Sprisegel i dacron, 23 m ² Byggd 1945 av Emil och Anton Nystrand i Björköby	Roddchef: Manskap:	Ulf Rönnblad Stefan Rönnblad Johnny Ferm Mikael Bligt Jonatan Jungerstam Jan Bjurbäck Henrik Ström	
10	Lommen Tvåmastad skötbåt Längd 7.35 m, bredd 2,0 m Sprisegel i duradon, 18 m ² Byggd 1990 av Thomas Distler i Kassjö	Roddchef: Manskap:	John Brakander Pelle Grubbström Erik Nilsson Hampus Steen Ström Andre Hjortborg Alexander Nilsson	Postroddsföreningens båt
14	Falken Tvåmastad skötbåt Längd 7,00 m, bredd 2,00 m Sprisegel i polyester, 21 m ² Byggd 1988 av Holger Wincent i Täfteå	Roddchef: Manskap:	Staffan Lindkvist Kenneth Lundberg Samuel Lindkvist Jonas Milton Gustaf Cavallin Lars Brakander	Holmöbåt som inte tillhör Postroddsföreningen.
17	Petsmona Tvåmastad skötbåt Längd 25 fot, bredd 1,85 m Sprisegel i dacron, 20 m ² Byggd 1989 av Christer Fagnäs i Björköby	Roddchef: Manskap:	Carola Bäckström Susanne Lundström Sofie Forsman Maria Smedman Susanne Ehn Yvonne Sandås Cia Olson	

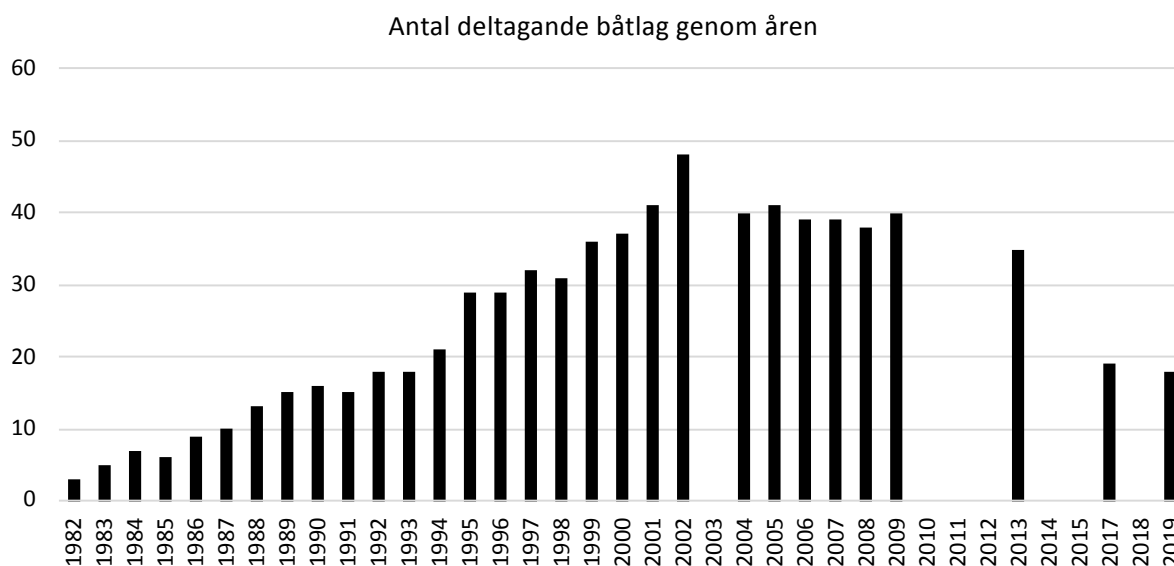
23	Vindöga Tvåmastad skötbåt Längd 7,75 m, bredd 1,88 m Sprisegel + klyvare i dacron, 24 m ² Byggd 1991 av Christer Fagnäs i Björköby	Roddchef: Manskap:	Magnus Molander Mikael Molander Jens Granlund Cecilia Granlund Johan Granlund Matias Koskela Niclas Granlund
29	Queen of Qvarken Tvåmastad skötbåt Längd 7,6 m, bredd 2,0 m Sprisegel i bomull, 22 m ² Byggd 1994 av Karl A Backman i Panike	Roddchef: Manskap:	Kim Hjortman David Nabb Robin Backman Lenita Hjortman Kenneth Finne Sabina Östman Janina Eronen
35	Einvis Enmastad skötbåt Längd 7,60 m, bredd 1,80 m Gaffelrigg i dacron, 20 m ² Byggd 1995 av Christer och Anton Fagnäs i Björköby	Roddchef: Manskap:	Simo Palmu Nina Furunäs- Wasberg Daniel Wasberg Jan Furunäs Tommi Heinonen Håkan Stenmark Vakant
47	Seagram Tvåmastad skötbåt Längd: 7.65 m, bredd 1.95 m Sprisegel i dacron, 22 m ² Byggd 1998 av roddarna på S Vallgrund	Roddchef: Manskap:	Axel Snygg Oskar Snygg Filip Snygg Mathias Rönn Robin Snygg Simon Snygg Benjamin Snåfs Anton Södergård
59	Monäspasset Enmastad fälbåt Längd 8,7 m, bredd 2,5 m Gaffelsegel i bomull, 34 m ² Byggd 2000 av R.f. Monäspassetts medlemmar i Monäs	Roddchef: Manskap:	Östen Karlsson Tommy Sigfrids Vakant Vakant Mikael Wärnman Roland Sjöberg Vakant
61	Syhlvia Tvåmastad skötbåt Längd 7,78 m, bredd 1,9 m Sprisegel i dacron, 26 m ² Byggd 2001 av Christer Fagnäs i Björköby	Roddchef: Manskap:	Filip Björk Stig Pada Kai Ingman Johanna Storm Janikke Taflin André Pada Fredrik Lindén
65	Örnen II Tvåmastad skötbåt Längd 7,75 m, bredd 2,0 m Sprisegel Nybyggd 2009 efter samma mall som Örnen I i Bergö av Rolf-Erik West	Roddchef: Manskap:	Isak Rönn Tobias Höstman David Ohls Rickard Sten Jonathan Enlund Kennet Nydahl Christian Sandström

67	Byabåten Tvåmastad skötbåt Längd 7,6 m, bredd 1,85 m Sprisegel Byggd 2002 av Christer Fagnäs i Björköby	Roddchef: Manskap:	Kennet Rönn Susann Håkans Stefan Nygård Mikaela Rönn Jenny Enlund Daniel Rönn Tommy Geust	Björkö byaföreningen står för båten som har olika besättning år för år
79	Steinblind Tvåmastad skötbåt Längd 7,67 m, bredd 2 m Sprisegel 15 m ² i clippercanvas Byggd 2002 av 16 Monåbor i Monå	Roddchef: Manskap:	Matias Knuts Simone Widner Kevin Widner Håkan Wiklund Hans-Göran Blomström Nina Sandbacka	
81	Nordstjärnan Tvåmastad skötbåt Längd 8 m, bredd 2,05 m Sprisegel 15 m ² Byggd 2002 av Nordstjärnan r f i Vexala	Roddchef: Manskap:	Guy Sundholm Henry Åkerman Krister Sundholm Janne Öman Kristoffer Wiik Sigge Hertén Jonas Granlund	
87	Postbådhen Fyrbords tvåmastad skötbåt av Singöttyp Längd 6,4 m, bredd 1,8 m Sprisegel med 14 m ² segelyta med bomullssegel Byggd 1980 av Einar Jansson på Vaddö	Roddchef: Manskap:	Thorleif Holm Jessica Lindgren Jasmina Lindgren Niclas Lindgren Aleksi Salmi Kimmo Koivisto	Tidigare svensk båt som numer seglar under finsk flagg

Lite historik och statistik rörande dagens postrodd

Arrangemanget har pågått sedan 1982 då den första postrodden, genom ett finskt initiativ, gick av stapeln med tre deltagande båtlag. Under åren har 85 olika båtar och drygt 1200 roddare deltagit. År 2002 kom 48 båtar till start, vilket är det högsta antalet genom tiderna. På grund av hårt väder har postrodden inhiberats åren 2003, 2010, 2011, 2012, 2014, 2015, 2016, 2018. Bland annat detta har nog påverkat intresset att delta i postrodden vilket är vikande. Därför har arrangerande föreningar beslutat om ökad flexibilitet i arrangemanget så att starten kan flyttas fram till senare under lördagen eller efterföljande söndag. Dessutom har vi infört möjligheten att senast torsdag kväll före rodden kunna fatta baslut om att ändra startplatsen. Allt för att minska ner på den ökade frekvensen av inhiberade roddar.

Om rodden genomförs i år, vilket vi naturligtvis hoppas på, blir det i så fall det 30:e året som rodden fullföljs – något som sätter perspektiv på Yngve Dahls och Martin Håkans bedrifter då de deltagit i samtliga genomförda roddar. Detta år är det 38:e året som rodden arrangeras och totalt har 18 båtar anmält sig med totalt 121 roddare. Bland dessa är 25 kvinnor och 47 förstagångsroddare. De båtar som deltagit flest gånger är Björkö I och Margareta af Qvarken som båda i och med årets rodd deltagit 29 gånger.

Allmänna regler för Postrodden över Kvarken

- Postrodden över Kvarken mellan Björkö i Finland och Holmön i Sverige är en folkfest, som arrangeras varje sommar första lördagen efter midsommar. Syftet med Postrodden är att återuppliva den historiska vägen över Kvarken, att hedra minnet av de Björkö- och Holmöbor som under århundraden transporterade resande och post över Kvarken samt att värna om allmogekulturen och befrämja samarbetet i Kvarkenregionen. Postrodden är ingen tävling.
- Postrodden är öppen för traditionella (gamla eller nya) i trä byggda seglande bruksbåtar, sk allmogebåtar.
- Båten skall vara öppen och klinkbyggd. Inga plastade skrov är tillåtna. Båtens minsta tillåtna längd är 20 fot eller 6 meter. Minsta tillåtna bredd 180 cm.
- Båten skall vara långkölad, kölen skall vara gjord av trä utan tyngdtillsatser. Barlast får användas.
- Båten får framföras endast med åror och /eller segel.
- Båten skall vara riggad med traditionell allmogerrigg (råsegel, sprisegel eller gaffelsegelrigg). Segelytan får inte vara större än vad som är normalt för båttypen. Bomullssegel prioriteras, men även andra material godkännes.
- Båten skall även i övrigt vara utrustad på traditionellt sätt.
- I båten skall finnas: minst 5 åror, kompass, sjökort över Kvarken, öskar, pyts eller pump, dragg med lina, båtshake, signalhorn, signalbloss, radarreflektor (40 cm vertikalt), som skall vara monterad i masttoppen vid start, och flytvästar för hela manskapet.
- Varje deltagande postroddsbat skall ha egen namngiven följebat med minst 2 mans besättning. Följebåten ska, förutom skeppare och medhjälpare, även kunna rymma hela besättningen i postroddsbaten.
- Båten och följebaten skall ha nummerskylt (30x40 cm med samma nummer skrivet på vit botten) som fästes på rodret av postroddsbaten och på väl synlig plats på följebaten.
- Mellan postroddsbat och följebat skall kommunikationsmöjligheter finnas med hjälp av mobiltelefon, kommunikationsradio eller walkie-talkie.
- Reklam får inte förekomma på båt, segel eller manskap
- Manskapet skall bestå av minst fem personer (blandade båtlag godkännes även).
- Manskapet skall så långt som möjligt vara klädd och utrustad på traditionellt allmogesätt (1800-talet).
- Manskapet svarar själv för sin och båtens utrustning och säkerhet.
- Under Postrodden tillämpas de allmänna sjövägsreglerna.
- Varje deltagare som fullföljt Postrodden tilldelas ett diplom
- Båtlagen förbinder sig att följa reglerna för rodden, säkerhetsföreskrifterna och de anvisningar som arrangörerna lämnar.

Arrangörer:

Björkö Ungdomsförening och Holmöns Postroddsförening

Förbindelser över Kvarken i forna dagar

De första skriftliga anteckningarna om vintertafiken över Kvarken härstammar från tiden för de långvariga krigen mellan Sverige och Ryssland under slutet av 1500-talet. Då var transporten av folk och gods särskilt stor över Kvarken och de som bodde på Björkö och Holmön måste stå till tjänst. År 1591 blev befälhavaren över krigsmännen i Öster- och Västerbotten, Per Bagge, också landshövding i de båda länen.

I Österbottens räkenskapsbok för år 1592 framgår det att han beviljade Björkö- och Holmöborna skattefrihet för forslandet av K. M:ts folk sommar, höst, vinter och vår. Denna frihet var dock beviljad "på K. M:ts behag" och framtogs Björköborna vid Bagges död 1599 medan Holmöborna fick behålla den åtminstone till hälften.

Vid en rannsaking som överste jägmästare Stellan Mörner höll på Korsholm den 20 juni 1614 framförde Björköborna sina klagomål, vilket resulterade i att Mörner tillskrev fogden på Korsholm, Erik Andersson, att denne i avvaktan på K. M:ts beslut skulle låta Björköborna få samma skattemässiga förmån som Holmöborna. Fogden satte in brevet i sina räkenskaper för år 1614 och beviljade skattefrihet för 4 mantal. Tyvärr så noterade Kronans revisor i kanten: "bestås inthet uthan H. K. M:ts bref". År 1617 "hugnade" Gustav II Adolf slutligen Björköborna med skattelättnad och frihet från krigstjänst. År 1626 färdades Majestätet själv denna väg över Kvarken. På Björkö förvarades kungabreven i århundraden i byakistan och man var mycket stolta över sin särställning.

Från Stockholm var det lång väg till Österbotten både via Åbo eller runt Bottenviken. På sommaren fungerade det när båttrafiken var livlig, men på vintern kunde det ta en månad eller mer för ett brev från Stockholm till kuststäderna i Österbotten. Detta kunde man inte nöja sig med utan föreslog att posten skulle transporteras över Kvarken i stället för runt Bottenviken.

Den nya postgången blev dock för betungande, vilket framgår bl a av ett klagomål från Björköbönderna år 1675. I Österbotten byggdes på 1670-talet fyra postjakter. Dessa blev alltför tunga och visade sig även i övrigt vara olämpliga för posttrafiken och överlämnades därför till tullverket och amiralitet.

Den egentliga postvägen gick över Ålands hav. Sedan man konstaterat att isvägen över Kvarken ännu höll medan det var menföre på Ålands hav, började man överväga ett bättre utnyttjande av Kvarkenrutten. År 1698 fick postmästaren i Umeå order om att sända posten över Kvarken när detta med tanke på tryggheten var möjligt.

År 1702 begärde kammarkollegiet ett utlåtande av landshövdingen i Österbotten om möjligheterna att föra posten den vägen. Samma år utnämndes borgmästaren Johan Rydström till postmästare i Umeå och även till postinspektör i hela distriktet. Då ålåg det tydligen bönderna på Holmön att föra post till Vasa. Men vid jultiden 1708 hade man uppenbarligen fått nog, man vägrade då att ge sig iväg. Men postmästare Rydström, som själv ämnade deltaga för att göra en provtur, lyckades efter att ha hotat med laga åtgärder och mycken övertalning komma iväg den 6 januari 1709. Resan blev något äventyrlig på grund av svag is men kunde efter ett andra försök ändå genomföras. Rydström använde två slädar, i den ena fanns bräder för att ta sig över råkarna. Efter den resan som tog ett dygn, ansåg postmästaren att besättningen skulle utgöras av fyra män.

Trots stora kostnader användes genvägen över Kvarken flera gånger i början av år 1709, man kunde tack vare den spara in 90 mil mellan Umeå och Porkkala.

Postmästaren i Vasa, Michel Gavelius (1693-1717) hade även åtskilligt att beställa med försök att ordna postgång över Kvarken. Också Christian Zimmerman, postmästare i Vasa 1736-1742, ägnade mycket tid åt att undersöka möjligheterna till postföring över Kvarken. Likaså förtäljer historien att postmästaren i Umeå, Olof Holmbaum, reste till Holmön för att undersöka saken.

År 1789 föreslog landshövding Tandefeldt inrättandet av en ny postlinje mellan Vasa och Umeå. Konungen godkände inte förslaget trots att landshövdingen fick i uppdrag att ordna med passagerartrafik över Kvarken. Skyldigheten att stå till tjänst med transporter måste många gånger ha känts som en tung börda, särskilt vintertid och i ofredstiden, när t ex lättnaderna i utskrivning av krigsfolk drogs in. Därom vittnar de många klagomålen och ansökningarna om lättnader. En av framställningarna från Holmöborna finns i avskrift bevarad i Holmöns byakista.

En "sista" transport påtvingades Björköborna i mars 1809 då de skjutsade "dödstågen över Kvarken". Den ryska hären hade ockuperat ön under sitt plundringståg till Umeå. Med hundratals hästar gav de sig iväg över de upptornade ismassorna. Alla förråd av foder, ved, redskap, virke, husdörrar och t o m hela hus var förbrukade, uppbrända. Soldaterna klättrade över de vassa och hala iskanterna i en allt långsammare marsch. En efter en lade de sig ner och somnade för evigt. Det var lätt att hitta vägen tillbaka berättade skjutskarlarna.

Freden i Fredrikshamn, när Finland skildes från Sverige, påverkade inte förbindelserna över Kvarken. Redan 1816, 1821, 1822, 1829, 1832, 1839 och 1844 blev vintertrafiken ännu livligare. Från Vasa fraktade man mest spannmål, hampa, fisk, kött och fläsk. Från Sverige lärft i mindre mängder. Vissa vintrar låg trafiken nere, men 1850 och 1860-talen tycks ha varit gynnsamma. Genom tullkammaren i Vasa utklarades mellan den 21 februari och 24 april 1855 inte mindre än 1426 hästforor.

År 1860 beslutade riksdagen att jordbruket skulle befrias från skyldigheten att föra post över Kvarken. Vintern 1867 for nämndeman Laitinen från Lillkyro så sent som den 13 maj över till Umeå med 92 foror lastade med 272 mattor rågmjöl. Sedan var trafiken ringa fram till 1880-talet och intensifierades 1888, 1893 och 1894. De åren var även persontrafiken betydande. Dels var det emigranter som använde denna genväg, dels sjömän som på vårsidan skulle återvända till sina fartyg som övervintrat i någon sydsvensk hamn. Vintern 1893 hände det vissa veckor att ända upp till 50 personer utvandrade den vägen, ofta med Amerika som mål. Den vintern gick också 1373 foror till Umeå, bl a lastade med smördrittlar.

Färden gick i allmänhet från Björkö via Holmögadd till Umeå eller också via Holmön, Osnäs och Täfteå. Om förbindelserna mellan Holmön och Österbotten under de svåra åren 1916 och 1917 och vinterkriget 1939-40 finns det mycket att berätta, särskilt året 1917 när Holmön blev en räddningsstation för en stor mängd Österbottningar. Hos fyrpersonalen på Stora Fjäderägg var det ibland så fullbelagt att en familj fick lov att flytta ut i en bod för att bereda plats åt frusna, förfrusna, och på annat sätt skadade och olyckliga människor. Fiskarstugor ockuperades till bristningsgränsen och i Holmöhemmen var det tidvis fullbelagt. Glädjen att kunna hjälpa och tacksamheten över att bli hjälpt var stor, och starka och bestående band knöts.

Några aktiviteter på Holmön under sommaren

6-10 juli

Sommarteater

Alla tillsammans

[facebook.com/sommarteaterholmon](https://www.facebook.com/sommarteaterholmon)

15 – 20 juli

Holmövecka

Holmödagen, seminarier, rundvandringar, utfärder och andra aktiviteter. <http://www.holmonhembygd.se/>

25 – 28 juni

Visfestivalen

www.visfestivalen.nu

10-11 aug

SeaJazz

www.seajazz.nu

Svenska kyrkan

SÄVAR-HOLMÖNS FÖRSAMLING

Ett stort tack till:

Sävar-Holmöns församling

Novas Inn

Vägverket Färjerederiet

Sjöräddningen i Finland och Sverige

Posten i Sverige och Finland

Holmöns hembygdsförening

Holmöns Lanthandel

Holmöns Båtmuseum

Samt alla på Holmön och annorstädes som arbetar för rodden och därmed för de syften den står för // Holmöns Postroddsförening